Byggettan

TIDNING FÖR MEDLEMMAR I BYGGETTAN, ÅRGÅNG 42, NR 5, NOVEMBER 2010

Gammal industrilokal förvandlas till moderna smålägenheter

- Nya Byggavtalet sjösatt
- Bostadsbyggandet sätter fart
- Ny satsning på lärlingsutbildning
- Rörisolerare vill mäta jobben
- Byggettan i framtiden

Byggettan
BYGGNADS

Vi behöver samtala om värderingar

Valet gick inte alls den väg som vi i fackföreningsvärlden önskade. Vi fick ett främlingsfientligt parti i Sveriges riksdag och dessutom i vågmästarroll. En opinionsundersökning från LO visar att nästan 17 procent av våra medlemmar röstar på Sverigedemokraterna, SD. En annan visar på 10 procent.

Vilken undersökning som stämmer vet jag inte, men oavsett, så visar de att vi måste börja prata om våra värderingar, solidaritet och människors lika värde!

Vi lyckades dock bra med en sak i valrörelsen. Valdeltagandet ökade vilket jag tror beror på att vi fick en hel del av soffliggarna att gå och rösta. Tyvärr röstade de då även på SD och de borgerliga partierna.

Jag tror dock att en hel del av våra medlemmar som röstade på SD röstade på ett missnöjesparti. Skillnaden mellan de två regeringsalternativen var alldeles för liten i den här valrörelsen. Vi socialdemokrater måste skaffa oss en egen politik för våra egna väljare, om vi ska kunna vinna tillbaka tappat förtroende om fyra år.

I arbetet med att slå hål på myter och fördomar - och se till att det är svenska kollektivavtal och villkor som råder på svensk arbetsmarknad - har jag besökt Budowlani. Det är ett av de fackförbund som organiserar arbetare och tjänstemän inom byggsektorn i Polen.

Om vi samarbetar med de polska fackföreningarna kan vi lättare nå ut till de polska arbetarna som kommer till Sverige. Vi behöver informera dem om hur kollektivavtalen fungerar i Sverige och vilka löner och villkor som gäller på svensk arbetsmarknad. Gör vi det hoppas jag att färre hamnar i en situation där de tvingas teckna F-skatt och jobba för växelpengar åt sina landsmän, eller utnyttjas av svenska egenföretagare.

Det finns mycket duktigt yrkesfolk i Polen, inom exempelvis murning, och de är mer än välkomna hit. Men vi måste se till att de blir anställda i företag med svenska kollektivavtal, så att de också har rätt löner och arbetsvillkor.

Styrelsen har nu slagit fast vilka mål Byggettan ska ha för nästa år. Den allra viktigaste frågan är organisationsgraden, det vill säga hur många medlemmar vi har i Byggettan. Efter många diskussioner i styrelsen, med medlemmarna och personalen, har vi nu hittat en del praktiska åtgärder för att kunna öka medlemsantalet.

Den gemensamma nämnaren i alla dessa samtal och diskussioner har varit personlig kontakt. Vi tror att det är genom den personliga kontakten vi kan få medlemmar att känna medlemsvärde och få igång alla de samtal om ideologi och värderingar som vi behöver.

Några av de konkreta insatser som kommer att genomföras under nästa år är en obligatorisk medlemsutbildning på en dag för nya medlemmar och nya fackligt förtroendevalda. Det är dessa som ska vara våra framtida budbärare och det är där vi måste lägga mycket av kraften.

I medlemsutbildningen ska vi diskutera varför vi har en fackförening och hur viktig solidariteten är för fackets grundvärden.

Vi kommer att återinföra dagar då vi lägger undan allt annat arbete. Då kommer alla ombudsmän, tillsammans med fackligt förtroendevalda, att besöka arbetsplatser för att bland annat prata medlemsvärde och ideologi.

Vi kommer också att göra en särskild insats mot de mindre arbetsplatserna och de små och medelstora företagen. Det blir med inriktning på lön, medlemskontakt och medlemsvärvning genom att anordna fackliga möten på betald arbetstid (så kallade uva-möten), utse fackligt förtroendevalda, förhandla lön och arbetsvillkor.

För att förbättra informationen till dig som medlem och snabbare kunna få ut nyheter kommer vi att börja ge ut ett nyhetsbrev sju gånger om året, med början nästa år. De kommer att skickas ut till alla fackligt förtroendevalda för spridning till bodarna, men vi kommer också att sända ut det med e-post till alla som anmält e-postadress till Byggettan.

Genom dessa åtgärder inleder vi tillsammans arbetet med organisationens högst prioriterade mål, organisationsgraden!

Christian Bengtzelius
Byggettans ordförande

Innehåll Byggettans tidning nr 5

	Sidan
Christian kommenterar	2
Byggavtalet sjösatt	4
Medlemmarna är viktigast	6
Industrilokal blir smålägenheter	8
Rörisolerare vill mäta jobben	10
Ny lärlingsutbildning	12
Prestationslön huvudlöneform	12
Byggettans styrelse	13
Studier	13
Försäkringar informerar	13
Bostadsbyggandet ökar	14
Lönetoppen	15
Konkurser	15
Medlemsmöten	16

Månadens Mäki

Illustration: Kjell Nilsson Mäki

Byggettan nr 5, 2010

Tidning för medlemmar i Byggettan, Svenska Byggnadsarbetareförbundet avdelning 1

Ansvarig utgivare *Christian Bengtzelius, ordförande, tel 08-734 66 32, 070-302 14 62 e-post christian.bengtzelius@byggnads.se*

Redaktör, foto och layout *Inger Fagerberg, tel 08-734 65 77, e-post inger.fagerberg@byggnads.se*

Text och foto *Medialaget i Stockholm AB*

Redaktionskommitté *Robert Belving, Christian Bengtzelius, Inger Fagerberg, Roger Johansson, Leif Nyberg, Jonte Söderström*

Byggettan trycks hos *Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB Borås*

Byggettan
besöksadress Skytteholmsvägen 2
postadress Box 1288
171 25 Solna
tel 08-734 65 00
fax 08-734 66 60

Byggettans växel 08-734 65 00 har öppet *mån–tors 8.00–12.00 och 13.00–16.30, fre 8.00–12.00*
Jourtelefon 08-734 65 35
har öppet mån–fre 8.00-12.00, 12.45-15.00

Byggnads a-kassa *tel 010-601 18 00*

Hemsida *www.byggnads.se/byggettan*
e-post *byggettan@byggnads.se*

e-post till anställda
fornamn.efternamn@byggnads.se

Plusgiro *20 47 01-7,* ***Bankgiro*** *594-5019*

Lokalkontor Gotland *besöksadress Arbetarrörelsens Hus, Stenhuggarvägen 6, Visby, tel 08-734 65 00, fax 08-734 66 12*

Arbetsutskott *Christian Bengtzelius, ordförande*
Robert Belving, avdelningssekreterare
Roger Thunqvist, kassör
Roger Johansson, vice ordförande
Thomas Johansson, ledamot
Per-Uno Ljung, ersättare

Arbetsutskott adjungerade *Heidi Svärd, Jonte Söderström*

Sektioner *01 Bromma, 02 Handen, 03 Huddinge, 04 Södertälje, 05 Jakobsberg, 06 Johanneshov, 07 Märsta, 08 Nacka, 09 Solna, 10 Stockholm, 11 Täby, 12 Gotland*

Nu är det nya Byggavtalet s

Den 1 november gick Byggnadsavtalet (inklusive R- och S-avtalen) och Anläggningsavtalet i graven och ersätts av ett sammanhållet Byggavtal. Att få till stånd *ett* avtal har varit ett av Byggnads krav under de senaste åren. Vad är det som är så bra med ett avtal?

Vi lät frågan gå till chefen för avtalsenheten och vice ordföranden i Byggettan, Roger Johansson.

- Vi har haft ett Anläggnings- och ett Byggnadsavtal sedan 1960. Det har sett i stort sett likadant ut i 50 år. Förändringar har varit av typen lappat och lagat. När vi nu får ett avtal så kommer det att kanske omfatta uppemot 85 procent av våra medlemmar, säger Roger Johansson. Han menar också att de avtal som gällt fram till den 1 november i år inte varit uppdaterade mot hur verkligheten förändrats under resans gång.

- Det har funnits hänvisningar till gamla förhandlingsprotokoll och till protokollsanteckningar. Noteringar som lett till missförstånd och tvister. Dessutom har det ofta varit svårt att tolka de skrivningar som funnits. Tänk själv bara på hur svenska språket förändrats de senaste femtio åren, säger Roger Johansson och håller fram de två nötta avtalen som fram till nu varit hållpunkterna för förhandlarna.

- Här måste man dessutom bläddra kanske på en tre fyra olika ställen. Det nya avtalet är mer lättolkat, förenklat och tydligare, säger han.

Förebygga tvister

Relationerna med arbetsgivarna har varit minst sagt frostiga under senare år. Tror du att den process som lett fram till det nya Byggavtalet kommer att ändra på det?

- Vi har nu ett gemensamt förhållningssätt till kollektivavtalet som det normerande. Det gäller för båda parter. Och från vår kant utgår vi naturligtvis från att de vi tecknat avtal med känner samma ansvar för kollektivavtalet som vi gör. Om det inte blir så, ja då är det vi kommit överens om inte mycket värt.

- Det nya Byggavtalet ska ju förebygga tvister och då krävs att båda parter känner tillit. Och jag tror att på det sättet som parterna uppträdde i slutförhandlingarna lade en god grund för detta, säger Roger Johansson, men tillägger:

- Å andra sidan vet vi ju inte vad som blir fallet förrän vi har facit.

Ett gott tecken är ändå att Byggettan och byggarbetsgivarna i Stockholm nu arrangerar gemensam utbildning om det nya avtalet. I stället för som tidigare att parterna utbildat sitt eget folk.

Roger Johansson tycker sig också ha märkt att det hos de seriösa byggmästarna numera finns en betydligt större förståelse för kollektivavtalets betydelse som norm.

t sjösatt

- Många har fått känna av underbudskonkurrensen. När de själva lagt ett bud som i stort sett innebär plus minus noll och sedan upptäcker att det kanske är tre, fyra anbud som ligger lägre.

- Sedan har vi också de som aldrig släppt tanken på att ytterligare pressa bygglönerna och drömmer om att få införa individuella månadslöner. Men vi får se, säger han.

SCB rapporterade nyligen att årets lönelyft är de lägsta på 20 år. Gäller det även för byggnadsarbetarna i Stockholmsområdet?

- Löneökningen i de avtal som slöts i våras var medioker. Men jag ser ändå att vi gjorde stora vinster med det nya Byggavtalet. Arbetsgivaren fick igenom en mer flexibel arbetstid, men vi fick till bra övertidsersättning och infasning av OB-tillägget.

- Vi fick full betald helglön och permission och höjd semesterersättning. Den utökade föräldralönen från två till tre månader vet jag många unga byggnadsarbetare rankar högt, säger Roger.

Detsamma, menar Roger Johansson, gäller den nya nivån för stupstocken som höjts från 128 till 166 kr i timmen.

I det nya avtalet förstärks löneparagrafen. Det slås fast att prestationslön är huvudlöneform och produktivitet och välplanerad verksamhet är mycket viktigt. Men samtidigt ska det tas hänsyn till att vissa undergrupper har haft svårt med traditionella ackord. För dem har parterna nu en större flexibilitet i att göra upp lönesystem som passar denna verksamhet. För dem med timlön kan även en premie utgå om maximalt sex procent.

”Det nya avtalet är mer lättolkat, förenklat och tydligare”

Granskningen tillbaka

- Men ska jag nämna något som jag tror kommer ha mycket stor betydelse för framtidens löner så är det att vi nu är överens om att granskningen ska fortgå och som därför återinförs.

- För att vi inte ska komma i klammeri med olika lagstiftningar ligger alla uppgifter på en gemensam server. Byggnadsarbetare som inte är med i facket får sina namn och personuppgifter avkodade. Men det viktiga är att vi får in all lönestatistik och kan granska att arbetsgivaren följer gällande avtal, säger Roger Johansson.

Under senare tid har arbetsplatsolyckorna ökat inom byggbranschen. Vad innebär det nya avtalet för arbetsmiljöfrågorna?

- Vi är överens med arbetsgivaren i det nya avtalet att grunden för bättre arbetsmiljö är välutbildade skyddsombud, säger Roger Johansson.

OBS! Feltryck i Byggavtalet - vuxenlärling
I nya Byggavtalet är det ett feltryck på sidan 53.
§ 3 / 9.3.3. Vuxenlärling steg 4. Det ska vara 4 501 – 5 800 timmar.

Medlemmarna är viktigast!

Medlemsvärvning är självklart. Men även de värden som nuvarande medlemmar har måste lyftas fram. Nya och gamla medlemmar ska utbildas i värderingar, ideologi och fackets roll. Byggettan ska bli en självrekryterande organisation.

Djärva tankar. Ja, men högst prioriterade när Byggettan lägger upp strategin för de kommande årens arbete.

Byggettans
mål och visioner 2011

Byggettan planerar nu för avdelningens arbete för de kommande åren. En ny organisation ska sjösättas, medlemsrekryteringen måste intensifieras och kollektivavtalen måste försvaras mot en alltmer aggressiv arbetsgivare. Ska Byggettan kunna företräda medlemmarna på ett bra sätt måste lagbygget stärkas.

Några av de visioner som Byggettan har för framtiden är att alla sysselsatta i byggbranschen ska vara medlemmar i Byggnads. Ackordet ska vara huvudlöneform och alla företag i byggbranschen ska ha kollektivavtal.

Avdelningen ska också arbeta för att det finns fackligt förtroendevalda i alla företag med mer än fem anställda. Och ombudsmännen ska koncentrera sitt arbete på de mindre företagen.

Löneformerna under press

Det kommer att krävas mycket fackligt arbete ute på arbetsplatserna och ett bra lagarbete för att klara hem en god lönebildning. Attackerna på löneformerna och vem som ska få teckna löneöverenskommelser och ackord har förts under flera år.

Kamp för kollektivavtal

Byggettan kommer att fortsätta driva kampen för att svenska kollektivavtal och den svenska modellen ska gälla i Sverige.

Våra rättigheter och villkor ska stärkas i de avtal vi träffar och vi tummar inte på att det är kollektivavtalen som ska gälla. Detta är en uppgift för alla – förtroendevalda, medlemmar och anställda på avdelningen.

Nolltolerans mot olyckor

Under senare år har antalet allvarliga olyckor och dödsfall inom byggbranschen ökat. Detta är oacceptabelt.

Det är i stället nolltolerans som gäller mot arbetsskador och olyckor. Det ska ske genom ett aktivt arbete för att förbättra arbetsmiljön på våra arbetsplatser.

Ingen diskriminering

Vi tillåter inte att någon arbetstagare särbehandlas eller diskrimineras. Alla har samma rättigheter.

Bra politiska beslut krävs

Byggbranschen är beroende av bra och rättvisa politiska beslut. Detsamma gäller för byggnadsarbetarna i fråga om ersättningar vid sjukdom eller arbetslöshet. I dag finns en uppenbar orättvisa som

slår mot Byggettans medlemmar. Därför måste Byggettan aktivt påverka politiken i riksdag, landsting och kommuner.

Fler medlemmar

Fler medlemmar krävs för att kunna behålla Byggettans starka ställning på arbetsmarknaden och i samhället. Därför är arbetet med att höja medlemstalet i Byggettan en starkt prioriterad uppgift för hela organisationen. Alla har ett lika stort ansvar.

Byggettan måste bli ett mer levande begrepp särskilt ute på de mindre arbetsplatserna. Arbetstagarna ska finna det naturligt att vända sig till vår organisation för att få hjälp och information i fackliga frågor. Därför måste antalet förtroendevalda i företagen öka.

Alla i organisationen måste kunna ta en diskussion genom att ställa frågan ”Är du medlem?”. ”Varför?” eller ”Varför inte?”

Framtidssatsning

Byggettan är byggnadsarbetarens fack både i nuet och i framtiden. Vi arbetar för stärkta rättigheter och ett fortsatt samhällsbygge som passar alla, både unga och gamla.

De unga ges en självklar plats i Byggettan och i arbetslagen. De äldres, arbetslösas eller sjukas villkor påverkar vi genom att ställa politiska krav på förbättringar i trygghets- och välfärdssystemet.

Ny organisation

En viktig del i framtidssatsningen är att forma en ny och mer slagkraftig organisation.

I september 2011 beslutar Byggettans representantskap om en ny organisation som ska vara sjösatt senast vid årsskiftet 2011-2012. Allt i enlighet med vad Byggnads kongress nu i somras beslutade om.

Den nya utvecklade arbetsplatsorganisationen ska genom aktivt arbete ge fler aktiva och intresserade medlemmar. Medlemmen sätts i centrum.

Avsikten med den nya arbetsplatsorganisationen är också att få en bredare demokratisk process.

Den nya organisationen med kommunrepresentanter ska dessutom öka möjligheten för facklig påverkan lokalt.

Personlig kontakt

För att få fram de bästa förslagen till organisationsmodell krävs genomgripande diskussioner mellan avdelningens alla grenar. Under nästa vår och sommar ska därför alla sektioner erbjuda studiecirklar och diskussionsforum där medlemmarna kan vara med och påverka den nya organisationen.

Hur ska detta arbete då läggas upp? I Byggettans nya måldokument betonas vikten av medlemskontakten och inte minst då på de små företagen. En viktig pusselbit är en ny studieplan för medlems- och funktionsutbildning. Dessutom ska alla nya förtroendevalda påbörja en grundutbildning inom sexmånader.

Det är genom den personliga kontakten medlemmarna kan känna medlemsvärde. Ombudsmännen ska, varje gång de besöker en byggarbetsplats, besöka bodarna och diskutera frågor om kollektivavtal. Men de ska även samtala om ideologi och värderingar.

Medlemsnytta, ansvar och öppenhet är den värdegrund som den nya organisationen ska bygga på. Det förpliktar!

Snabbare nyheter nästa år

För att förbättra informationen till medlemmar, och snabbare kunna få ut nyheter, kommer Byggettan att börja ge ut ett nyhetsbrev. Det ska komma ut sju gånger om året.

Nyhetsbrevet kommer att skickas ut till alla fackligt förtroendevalda för spridning till bodarna, med början nästa år. Det kommer också att sändas ut med e-post till alla medlemmar som anmält sin e-postadress till Byggettan. Nyhetsbrevet kommer också att finnas för nedladdning på Byggettans hemsida www.byggnads.se/byggettan

Det kommer att innehålla medlemsinformation och aktuella frågor, avtalsförändringar osv. Genom nyhetsbrevet ska medlemmarna få mer insyn i vad Byggettan jobbar med just nu.

Byggettans tidning kommer även fortsättningsvis att skickas ut per post till alla medlemmar. Den ska ge en bild av Byggettan i reportageform och visa hur livet ser ut för byggnadsarbetare i Stockholm.

I den kommer också information om tid och plats för representantskapsmöten, medlemsmöten i sektioner och klubbar.

För att få nyhetsbrevet direkt på mejl, meddela din e-postadress till byggettan@byggnads.se

Industrilokal förvandlas till studios och penthouses

Snickaren Jimmy Johnson är en av dem som är med om det spännande projektet med att förvandla en fabrikslokal till små attraktiva lägenheter.

I en av LM Ericssons gamla industrilokaler vid Telefonplan får vi en försmak av hur framtidens nya lägenheter i stadsmiljö kommer att se ut. Med internet och gym i huset och kompakta lägenheter på 30-50 kvadratmeter ska förstagångsköparna lockas.

Med namn som Notting Hill Lifestyle eller Manhattan Lifestyle och med ett gym i gatuplanet ska lägenheter i Bostadsrättsföreningen Insteget säljas till i första hand förstagångsköpare. I en av LM Ericssons gamla industrifastigheter vid Telefonplan växer ett nytt koncept för boende fram.

Arbetet med att omvandla en gammal fabrikslokal på 15 000 kvadratmeter till toppmoderna bostadsrätter gick till Kungsfiskaren AB.

255 lägenheter ska det bli när det hela står klart om ett och ett halvt år. Mellan 160-200 miljoner kr omsätts i projektet och en 1:a på 36 kvadrat kommer att kosta cirka 1,3 miljoner i insats och ha en månadsavgift på strax under 2 000 kr.

Telefonplan har sedan 1930-talet varit synonym med LM Ericsson. Men Ericsson har sedan länge dragit sig tillbaka och numera är Telefonplan på god väg att bli ett centrum för konst och design.

Centrum för konst och design

Konstfack och Designens Hus, som inryms i en av Telefonplans befintliga byggnader och omfattar en totalyta på 6 500 kvm, är exempel på det nya som intar området. En klassisk industrimiljö omvandlas och förenas med nutida och framtida arkitektur.

255 Studios och Penthouses ska det alltså bli. Det heter så numera. Studios är små kompakta lägenheter. De minsta på 32 kvadrat och de största på 52. De små ettorna på drygt 30 kvadrat har alla fullt utrustade kök. Penthouse kallas de lägenheter som ligger högst upp på våning sex och har terrass.

Takstolarna sätts ihop på gården nedanför, sedan lyfts de upp på taket med kran. När de kommit på plats sätter Jimmy Johnson igång och spikar taket.

- Först blåste vi ut allt så att det blev stomrent. Kvar var centrumbalken, fasaden och ett antal betongpelare, berättar platschefen Mathias Sjö på Kungsfiskaren.

- När man ger sig i kast med en så här gammal byggnad upptäcker man alltid en hel del under resans gång. Så såg vi till exempel, när vi tog bort taket, att fastigheten byggts om och att takhöjden varierade. Då gäller det att hitta listiga lösningar, säger Mathias Sjö.

Alla besökare registreras

Att ta sig in på själva bygget vid Tellusborgsvägen är inte lätt. Hela bygget är inhägnat och etablering med bodar och kontor ligger utanför inhägnaden. För att ta sig in krävs passerkort.

Ett särskilt inpasseringssystem är installerat och alla besökare registreras.

Kungsfiskaren har nu 26 anställda på bygget. Antalet underentreprenörer är ovanligt litet. Kungsfiskaren, som är ett Peabföretag, har bland annat använt Peab för rivningsarbetet. Om en månad ökas antalet anställda och när man är som mest kommer det att vara 80 personer i gång på bygget. Bygget sker i tre etapper. Taket på den första etappen är just färdigt.

Jimmy Johnson visar oss runt. Trots det mycket svenska namnet kommer han från Kanada. Han har en gedigen snickarbakgrund. Fem år inom Peab och fem år på Kungsfiskaren. Dessförinnan var han bland annat på olika byggen i Kalifornien. Nu är det Jimmy som spikar taken.

- Jag har varit här sedan strax innan semestrarna. Vi lägger taket och det är stora ytor. Takstolarna sätts ihop på gården här nedanför. Sedan lyfts de upp på taket med kran. När de kommit på plats sätter vi igång och spikar taket, berättar Jimmy Johnson.

Hur känns det att ligga och spika sadeltak på sjätte våningen?

- Jag känner mig trygg. Inte minst därför att takstolarna (3,5 meter långa) förses med skyddsräcke redan nere på gården. Så det är ingenting vi behöver tänka på när de lyfts upp med kranen, säger Jimmy.

Räknar med bra betalt

Bygget startade med rivning vecka 20. Kontraktstiden är på 24 månader och just nu finns inget som tyder på att man inte ska klara byggtiden.

- Men det blir ingen inflyttning förrän vi är helt klara, säger Mathias Sjö, men tillägger:

- Fast blir trycket för stort kanske det blir en ändring.

Hur är det med förtjänsten?

- Hittills har vi inte gjort någon avstämning och inte heller bestämt ackordformen. Men jag räknar med att vi ska ha bra betalt, säger Jimmy Johnson.

Rörisolerare Hansson:

Börja mäta – annars hotar löne

Jörgen Hansson, rörisolerare på firman Norisol är irriterad och lite förbannad. Anledningen: Nästan inga jobb mäts längre. Händer ingenting finns risk för att mätningen kommer att försvinna.

- Det får verkligen inte ske. Då är risken uppenbar att vi går mot sämre löner. Att företagen idag är beredda att betala hyfsat i timlön beror ju på att vi har mätningen i bakfickan, säger Jörgen Hansson.

Jörgen Hansson har arbetat som rörisolerare i många år, ända sedan han började som lärling.

Vi träffar Jörgen när han är på ett typiskt uppdrag: isolering av nyinstallerade fjärrvärmerör vid en industri i en Stockholmsförort. Det är ingen brist på jobb i branschen. De stigande el- och värmepriserna gör att många företag, fastighetsägare och industrier ser om sitt hus för att få ner uppvärmningskostnaderna.

Jörgen Hansson arbetar på Norisol, ett danskt rikstäckande företag med kontor i Stockholm. Företaget är ett av de större i branschen och sysslar främst med industriisolering. Men i takt med att många anställda skaffat F-skattesedel och ”kör eget” har Norisol sett sig tvungen att bredda sin verksamhet. Det senaste tillskottet är en avdelning som bygger ställningar.

Rörisolerare i många år

Jörgen Hansson har arbetat som rörisolerare sedan han började som lärling. Isoleringsföretagen har en egen gemensam lärlingsutbildning - IF-skolan dit företagen skickar lärlingarna. Utbildningen är helt inriktad på vvs och industriisolering.

Jörgen och hans två barn bor i Trångsund. Därifrån tar han bilen till dagens arbetsplats. Ibland händer det att det blir flera arbetsplatser på en dag. Men det vanligaste är att han arbetar en eller två dagar på samma plats.

Och han arbetar oftast ensam.

- Det är okej, fast ska jag vara ärlig så trivs jag bäst på större byggen. Men det blir inte så mycket av det numera. Byggtiderna blir allt kortare. Allt ska gå snabbare, så även på nybyggen blir det allt kortare tid, säger Jörgen.

Materialet han behöver köper han själv hos några av de grossister företaget har avtal med. Det handlar till 90 procent om aluminiumtäckta isolerrör.

Några större arbetsmiljöproblem tycker inte Jörgen att han möter. En gång var han i kontakt med arbetsmiljöombudsmannen på Byggettan. Då handlade det om vissa limmer.

nesänkning

Rörisoleraren Jörgen Hansson tycker att den bästa investeringen för framtiden är att mäta jobben.

- Men jag använder mest gamla beprövade metoder och material. På sommaren kan det naturligtvis vara extremt varmt och det är trånga utrymmen som man jobbar i, säger han.

Har du verktygen i bilen?

- Det här är mina verktyg, säger Jörgen och visar upp den stora saxen och kniven. Mer behövs det oftast inte.

Risk att ackordet försvinner

Jörgen har fast timlön liksom de allra flesta i branschen numera. Hans månadslön ligger kring 29 000 kronor. Fast så var det inte tidigare. Då kom mätningsmannen från Byggettan och mätte jobben och löneformen var ackord.

-Den nuvarande utvecklingen är illavarslande. Idag är det inte många jobb som mäts. Många rörisolerare tycker det är svårt att mäta jobben, trots att man får all hjälp från Byggettan. Men jag tror att vi kommer att tappa mätningsbiten om inte utvecklingen vänder. Och då finns risk för att vi tvingas ner på timlönen. Mätningen visar ju vad vi egentligen är värda, säger Jörgen.

Jörgen Hansson berättar också att det finns kurser i mätteknik som Byggnads anordnar. Kurser som många går på och som är uppskattade.

- Så egentligen vet jag inte var haken sitter. I varje fall finns inget motstånd från vårt företag Norisol mot att man mäter jobben. Det finns också listor att gå efter.

- En orsak kan vara att många anställda lockats att starta eget och då har man ingen hjälp från Byggettan. En annan att företagen faktiskt betalar hyfsade timlöner. Men om ingen mäter i framtiden är jag övertygad om att det sätter press neråt på lönerna. Det kan handla om flera tusen kronor i månaden, säger Jörgen Hansson och tillägger:

- Så sätt igång och mät. Det är den bästa investeringen för framtiden.

Dennis Rydberg, mätare på Byggettan, bekräftar i stort den bild som Jörgen Hansson ger av bristen på mätningar för rörisolerarna.

- För några år sedan gjorde jag inget annat än åkte runt och mätte. Nu är det i stort sett bara på Novisol som jag mäter. Det handlar om några av våra medlemmar. Totalt har vi runt 150 medlemmar i Byggettan som är rörisolerare. Men det finns naturligtvis många fler som jobbar i branschen. Många rörfirmor gör ju t ex ungefär samma jobb. Men då går de på deras avtal, säger Dennis Rydberg.

Ingen fastställd riktpunkt

Men Dennis pekar också på ett annat problem.

- Vi har inte kommit överens med motparten om en fastställd riktpunkt. Därför ingen stupstock. Och när företagen betalar bra så är det svårt att få tryck i frågan.

- Det finns nog tyvärr ingen enkel lösning. Rörisolerarna har en bra yrkesklubb. Vi får hoppas att den kan driva frågan hårdare, säger Dennis Rydberg.

Ny satsning på lärlingsutbildning

Nu startar Byggettan en ny lärlingsutbildning tillsammans med Arbetsförmedlingen, Sveriges Byggindustrier, Väddö Folkhögskola och Verab.

- Det här låter jättebra. Skulle jag inte få arbete efter skolan skulle jag absolut vilja gå den här utbildningen. Det säger Nawras Tama, som går på Peabskolan.

Nawras Tama tycker att den nya utbildningen låter jättebra, när han får höra om den av Krister Strömberg från Byggettan.

Den nya lärlingsutbildningen är en helt ny satsning. Det är första gången en sådan här utbildning startar i Sverige där Arbetsförmedlingen är en av aktörerna och där Folkbildningsrådet står för finansiering av projektet, och där eleverna får så kallat aktivitetsstöd från Försäkringskassan.

Tanken är att den nya utbildningen ska fånga in de ungdomar under 26 år som gått byggprogrammet på gymnasieskolan, eller traditionella lärlingar, som fortfarande är arbetslösa.

Krister Strömberg, ombudsman på Byggettan, berättar för 19-årige Nawras Tama om den nya lärlingsutbildningen.

Han tycker att det låter jättebra.

- Skulle jag inte få arbete efter skolan skulle jag absolut vilja gå den här utbildningen, säger Nawras Tama.

Nawras är medlem i facket och går tredje året på Peab-skolan i Solna.

I Stockholms län finns idag ett ca 150 ungdomar under 26 år som gått byggprogrammet, eller traditionella lärlingar, och som saknar arbete.

I en första omgång är det totalt 40 ungdomar som kommer att erbjudas plats på lärlingsutbildningen.

Teori och praktik varvas

Krister Strömberg, säger så här:

- Utbildningen kommer att pågå under 12 veckor. Därefter kommer det att finnas möjlighet att bygga på utbildningen under ytterligare ett antal veckor. Är det någon av ungdomarna som får arbete under utbildningstiden - ja, då är det fritt fram för eleven att avbryta utbildningen men ändå få tillgodoräkna sig de timmar och moment som eleven klarat av.

Den nya lärlingsutbildningen, som varvas med praktik och teori, ger byggföretagen - framförallt de mindre företagen - möjlighet att handplocka elever utifrån kompetens, bostadsort etc.

De elever som antas till utbildningen ska godkännas av handledare från Arbetsförmedlingen.

Krister Strömberg fortsätter:

- Nu ser det ut som om det börjar lätta inom byggbranschen och företagen kommer snart att behöva nyanställa. Därför är den här utbildningen viktig. Både för individen och för byggbranschen.

Utbildningen drar igång måndagen den 8 november i Folkbildningshusen i Häggvik.

Av de drygt 500 gymnasieelever som gick ut byggprogrammet i våras var det cirka 75 procent som skrev in sig som medlemmar i facket. Det är framförallt bland dessa medlemmar som Byggettan kommer att rekrytera elever till lärlingsutbildningen. Rekrytering sker även genom Arbetsförmedlingen direkt.

Vill du veta mer kontakta Krister Strömberg, tel 08-734 65 05.

Prestationslön är huvudlöneformen

Huvudlöneformen är prestationslön. Det nya Byggavtalet är glasklart på den punkten. Det säger Jonte Söderström, mätningsföreståndare på Byggettan med anledning av att det kommit frågor om saken.

Det nya Byggavtalet har inte ens trätt i kraft förrän det går rykten på vissa arbetsplatser att arbetsgivaren är ute och propagerar för att de anställda ska gå över till månadslön. Alltså tvärt emot vad som sägs i det nya Byggavtalet.

Mätningsföreståndaren Jonte Söderström pekar i det nya avtalet och säger:

- Det finns ingen plats för tolkningar här. Prestationslön är huvudlöneformen för trä, betong och murare. Och handlar det om mer än 900 timmar så är det avdelningen som är avtalspart. Så är det skrivet och det är det som gäller.

- Det är ändå bra att frågan kommer upp så att vi kan klargöra sakförhållandena vid de informationsdagar vi nu genomför tillsammans med BI:s Region Öst, säger Jonte Söderström.

De utbildningar han hänvisar till är tio utbildningsdagar under november och december. De vänder sig till företagsledare, lönehandläggare, fackligt förtroendevalda och andra berörda inom företaget som arbetar med kollektivavtalsfrågor.

Försäkringar informerar

Olycksfall i arbetet

Nytt i avtalet från och med den 1 november: Full lön och ersättning för merkostnader för resor till läkare eller sjukhus olycksfallsdagen.

Råkar du ut för ett olycksfall i arbetet som kräver läkarvård och medför sjukfrånvaro med högst 14 dagar ska din arbetsgivare betala full lön för den dagen du skadade dig och sjuklön med 80 procent av din lön dag 2 till 14. Det vill säga, det blir ingen karensdag. Din arbetsgivare ska även ersätta dig för extra kostnader till läkare eller sjukhus.

Blir din sjukfrånvaro längre än 14 dagar på grund av arbetsolycksfallet, gör din arbetsgivare karensavdrag men karensen ersätts i stället av TFA (trygghetsförsäkring vid arbetsskada).

TFA ersätter även

- Inkomstbortfallet mellan sjuklön/sjukpenning och ordinarie lön.
- Merkostnader som till exempel läkarbesök och mediciner efter ett karensbelopp på 500 kronor.
- Sveda och värk för sjukskrivning längre än 30 dagar.
- Vanprydande ärr (tidigast ett år efter olycksfallet/operation på grund av olycksfallet).
- Kvarstående besvär/medicinsk invaliditet (tidigast ett år efter återgång i arbete).

Tänk på att ovanstående BARA gäller om det finns kollektivavtal på din arbetsplats!

Har du frågor eller behöver anmälningsblanketter ring Byggettan Försäkringar tel 08-734 65 00 telefontid kl 08.00-12.00.

Vi är Byggettans styrelse

Byggettans styrelse, främre raden: Tomas Johansson, Gunnar Palmberg, Christian Bengtzelius, Robert Belving, Kjell Lindström, Per-Uno Ljung. Bakre raden; Tommy Andersson, Roger Thunqvist, Stefan Slottensjö, Roger Johansson, Jonatan Sundelin.

Roland Ahl, ansvarig på Studier:

Kurser jag rekommenderar just nu

Medlem i Facket

En utbildning för alla, oavsett om du är ny eller gammal medlem.
Varför finns fackföreningen? Varför är man medlem?
Kursen handlar om hur kollektivavtalen och lagar
påverkar din vardag på jobbet.
En rolig och spännande kurs med många givande diskussioner och
ett tillfälle att träffa medlemmar från andra fackförbund.
Kursen kan leda till ett mer aktivt engagemang i din fackförening.

Välj något av tillfällena: 22-24 november, 29 november - 1 december, 6-8 december

Våra försäkringar

Vi går igenom vilka försäkringar som finns om man råkar ut
för något på arbetsplatsen eller på fritiden.

Vad finns det för trygghet och ersättning
vid långtidssjukskrivning (efter ex. 14 dagar)?

Har du ansökt om premiebefrielse så att pengar betalas
till din pension när du varit pappa/mammaledig?

Onsdagen den 24 november

Våra kurser bygger på diskussioner och grupparbeten så tveka inte att anmäla dig!
Mer information om dessa och alla våra andra kurser + anmälan gå in på:

www.fackligutbildning.se eller ring oss på Byggettan Studier 08-734 65 45.

Bostadsbyggandet får upp farten

Byggindustrin får ett lyft med start i år och med fortsättning under 2011. Men utvecklingen ser olika ut för olika delar av branschen. Bostadsinvesteringarna vänder upp och driver utvecklingen redan i år tack vare att ombyggnadsinvesteringarna ökar kraftigt. Anläggningsbyggandet har bromsat in och lokalbyggandet får det fortsatt motigt. Det visar Sveriges Byggindustriers, BI:s, senaste konjunkturbarometer.

Byggandet av nya bostäder fortsatte att öka under andra kvartalet i år och prognosen visar att det påbörjas drygt 40 procent fler lägenheter i år jämfört med i fjol. Att bostadsinvesteringarna ökar i år förklaras av en stark utveckling på ombyggnadssidan. Först nästa år ger byggandet av nya bostäder en ordentlig investeringstillväxt.

Lokalinvesteringarna fortsätter att minska i år till följd av en svag utveckling för både det privata och det offentliga byggandet. I takt med det förbättrade ekonomiska läget väntas däremot en positiv utveckling av såväl de privata som de offentliga lokalinvesteringarna under nästa år.

Sysselsättningen ökar igen

Anläggningsinvesteringarna har tappat fart. Det är främst de offentliga vägsatsningarna som minskar. Utvecklingen av de privata anläggningsinvesteringarna är tudelad, där en kraftig nedgång i delsektorn post och tele får stor inverkan i år.

Sammantaget bedöms bygginvesteringarna öka med 3 procent i år och 5 procent nästa år, vilket leder till att antalet sysselsatta i byggindustrin ökar med 17 000-20 000 till utgången av 2011. Därmed kommer hela sysselsättningsnedgången från hösten 2008 - hösten 2009 att ha hämtats igen.

Nyrekryteringen till följd av åldersavgångar kommer att öka de närmaste åren. Antalet personer som genomgår byggrelaterade utbildningar svarar dock relativt väl mot de behov som förväntas.

Sedan i vintras kommer allt fler signaler om att byggföretagen har svårt att rekrytera nya medarbetare med rätt kompetens. Främst är det arbetsledande personal med erfarenhet som saknas. Dessa problem kommer att bestå de närmaste åren. På yrkesarbetarsidan är läget ett annat och en allmän bristsituation är mindre trolig.

Allt enligt BI:s konjunkturbedömning.

Medlemsförmån - Gå på hockey!

Byggettan, i samarbete med Djurgården Hockey, bjuder våra medlemmar på halva biljettkostnaden till matchen Djurgården - HV 71 den 30:e november.

Först till kvarn gäller. Sista dag att boka, om inte biljetterna tagit slut, är den 28/11.

Boka biljetten här:
www.difhockey.se/byggettan

Möte med Byggettans representantskap

Torsdagen den 9 december kl 17.00

ABF-huset, Sveavägen 41, Z-salen

Gäst är Ingemar Dahlkvist, som berättar om arbetet bakom LOs infrastrukturrapport

Val 2010 i diktens form

Mats Hammarlund diktar om .....

— Eftertanke —

Valets vindar
drar förbi
lämnar oss
i oklart läge
med ett sargat
arbetarparti

SD lockat har
en del
i bruksort
utan jobb
som tycker
partierna
har riktigt fel

Moderater
har dom blivit
en och annan
LO-man
tittat mest på
plånboksfrågan
tycker att man
själv allt kan

Så länge
man är frisk
lever man ju
utan risk
att ta ansvar för
varandra

vore mera klokt
ensam vill man
ju ej vandra

Splittrat
blir vårt land
i många
dimensioner
nu gäller det
att läka såren
klarar vi att vänta
alla fyra åren?

— Konkurser —

556727-1357	ABAB Ställning AB	100817
556660-9664	Alveda Transporter AB	100921
556566-2326	Bygg & Fastighetsserv i Nyfors	100922
556723-1187	Byggbolaget i Årsta AB	100916
556790-8644	CF Byggservice AB	100928
556769-7130	DVS Contractor AB	101005
556414-6313	EKG-Bygg AB	100929
556791-7405	EKG-Byggservice AB	100928
556713-0991	Hörling & Hägglund AB	100916
556665-6541	Klimatprat i Märsta AB	100929
556435-6680	LF Markconsult AB	101008
969604-7951	Lilla Möbelmagasinet HB	100930
556728-0143	Nilssons Bygg AB Jocke	100928
556730-8027	Paldanius Bygg AB	101012
969724-9556	PGV Gruppen KB	100818
556507-6352	ReRi Bygg AB	100817
556625-6482	Minnebergs Håltagning AB, fb. Stadens Borrteknik AB	100928
630119-5852	T:B:F: Bygg o fastighetsservice	100824
556676-2018	Takpalatset Bygg & Takentr. AB	101012
556666-1418	Tap in International AB	100930
556250-8001	Taxinge bemanning AB	100819
556361-3214	Teknosys Tekniksystem AB	100909
556731-7747	W & J Entrepr. i Skandinavien	100908

Medlemmar som har anställning hos ovanstående företag och har lönefordringar eller intjänad semesterersättning – kontakta Byggettan tel 08-734 65 00.

Prestationslön – TBM

Statistik för perioden 1 juni - 11 oktober 2010.

Detta är de tio högsta förtjänsterna på arbetsplatser över 3 000 timmar.

Företag	Timmar	Förtjänst
SE Puts & Murning AB	3 731	245,96 kr
Veidekke Entreprenad AB	3 675	219,64 kr
Oden anläggningsentreprenad AB	7 973	218,97 kr
Veidekke Entreprenad AB	4 439	213,24 kr
JM Stombyggnad AB	3 894	206,48 kr
JM Inredning AB	3 799	206,38 kr
JM Inredning AB	3 709	205,85 kr
Veidekke Entreprenad AB	3 678	205,03 kr
JM AB	4 095	203,21 kr
Peab Bostad	5 372	202,80 kr
Högsta avstämningen är på	789	307,89 kr
Lägsta avstämningen är på	474	164,15 kr
Snitt på PU-ackord	2010-10-11	195,48 kr
Snitt på rakt ackord	2010-10-11	194,17 kr
Snitt på blandackord	2010-10-11	188,23 kr

POSTTIDNING B
Returadress:
Byggettan
Box 1288
171 25 Solna

Medlemsmöte 23 november

Nominerings- och budgetmöte

Sektion 01, Bromma, Västerort, Kista och Ekerö

Tema Arbetsmiljö, gäst är Tomas Kullberg, arbetsmiljöanvarig på Byggettan

Plats Scandic hotel, Bromma

Tid 17.00, kaffe och macka serveras från 16.30

Sektion 02, Haninge, Tyresö och Nynäshamn

Tema Hur man uppnår en bra bostads- och byggnadsplanering. Träffa Eva Gabrielsson från bokostnadsutredningen.

Plats Haninge Kulturhus

Tid 17.30

Sektion 03, Huddinge, Botkyrka och Salem

Tema Nya avtalet

Plats ABF, Kommunalvägen 26, Huddinge

Tid 18.00

Sektion 04, Södertälje, Nykvarn och Gnesta

Tema Aktuella frågor

Plats ABF, Nedre Torekällgatan 7, Södertälje

Tid 17.00

Sektion 05, Järfälla, Upplands Bro och mot Enköping

Tema Arbetsmiljö och nomineringar

Plats Folkets hus, Gjutarplan 2, Kallhäll

Tid 17.00

Sektion 06, Johanneshov, Farsta, Skarpnäck och Skogås

Tema Engagemang och intresse! Tillvägagångssätt?

Plats Farsta Gård

Tid Från kl 17.00

Sektion 07, Märsta, Upplands Väsby och Sigtuna

Tema Aktuella frågor

Plats Forum, Stockholmsvägen 25, Märsta

Tid: 17.00

Sektion 08, Nacka och Värmdö

Tema Budget och val

Plats Boo Folkets hus, Orminge centrum

Tid 17.00

Sektion 09, Solna, Sundbyberg och Sollentuna

Tema Ung i Byggnads

Plats Konferens Vimpeln, Skytteholmsvägen 2, Solna

Tid 17.00, mat serververas från 16.00

Sektion 10, Stockholm, Hägersten, Lidingö, Skärholmen och Älvsjö

Tema Besök på Nobelmuseet, nominering till sektionsstyrelse och representantskap, budget 2011

Plats Nobelmuseet, Börshuset, Stortorget 2, Gamla Stan

Tid Visning av museet börjar kl 17.00

Sektion 11, Täby, Danderyd, Vallentuna, Österåker och Vaxholm

Tema Nomineringar och budget

Plats Scandic hotel, Näsbyvägen 4, Täby

Tid 17.00

Sektion 12, Gotland

Tema: Nomineringar och budget

Plats Kanonen

Tid OBS! datum ***fredag den 19 november*** kl 18.00

Byggettan
BYGGNADS